

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Morten Dahlin
Morten.Dahlin@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

30. juni 2021

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 23. december 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 152 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Dahlin (V).

Spørgsmål nr. 152:

”Vil ministeren redegøre for den historiske udvikling i forskellen på gennemsnitslønnen på det private og offentlige arbejdsmarked, medianlønnen på det private og offentlige arbejdsmarked, dagpengesatsen og kontanthjælpssatsen fra 1970-2019?”

J.nr. 2021 - 240

Svar:

Det danske sociale sikkerhedssystem for arbejdstagere består først og fremmest af arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp. Systemet har til formål at sikre ledige en vis økonomisk tryghed i tilfælde af ledighed.

Dagpengeydelsen er en frivillig forsikring mod manglende arbejdsindtægt som følge af ledighed, mens kontanthjælpsydelsen er en offentlig trangsydelse til personer, der er ledige eller har været ude for en anden social begivenhed, som gør, at de ikke kan forsørge sig selv eller deres familier. Kontanthjælpssystemet er således det underste sikkerhedsnet i Danmark.

For begge ydelser gælder, at der er krav om, at borgeren skal være tilmeldt det lokale jobcenter som ledig, stå til rådighed for arbejdsmarkedet og være aktiv jobsøgende. De dagpengeberettigede lediges individuelle dagpenge var indtil 1972 på 80 pct. af den forudgående løn, op til det den maksimale dagpengesats. Siden 1972 har den individuelle dagpenge været på 90 pct. af den forudgående løn, op til det den maksimale dagpengesats. Ydelsesniveauerne afspejler derfor en balance mellem at yde økonomisk hjælp og at der fortsat skal være en økonomisk tilskyndelse til at tage et arbejde.

De ønskede oplysninger er anført i tabel 1, hvor det bl.a. fremgår at både dagpenge- og kontanthjælpssatserne i alle årene, med tilgængeligt data, ligger under de gennemsnitlige lønninger på både det private og offentlige arbejdsmarked.

Der er i tabellen taget højde for, at kontanthjælp og dagpenge, i modsætning til lønindkomst, ikke er omfattet af arbejdsmarkedsbidraget fra 1994. Der ud over er der ikke inddraget andre forhold i opgørelserne. Det skal understreges, at en direkte

sammenligning af satser hen over perioden således ikke giver et dækkende billede af udviklingen, idet fx både personer i lavtlønsbeskæftigelse og kontanthjælpsmodtagere har mulighed for at modtage supplerende ydelser, som også har udviklet sig i den pågældende periode (fx boligstøtte, børnetilskud og friplads/tilskud til daginstitutionsbetaling). Der til kommer, at andre regler i forskellige perioder har haft betydning for samlede disponible indkomster - fx kontanthjælpsloftet og det midlertidige børnetilskud.

DA og Danmarks Statistik har bidraget væsentligt til besvarelsen af spørgsmålet.

Tabel 1

Månedlig gennemsnitløn på det offentlige og private arbejdsmarked, medianlønnen på det offentlige og private arbejdsmarked, kontanthjælpsats samt maksimale dagpengesats. Årene 1970-2019.

År	Offentlig gennemsnitløn	Privat gennemsnitløn	Offentlig medianløn	Privat medianløn	Kontanthjælp	Maksimale dagpengesats
1970		3.094				2.076
1971		3.442				2.362
1972		3.807				2.674
1973		4.496				2.951
1974		5.073				3.397
1975		5.823				4.160
1976		6.443				4.780
1977		7.066				5.326
1978		7.738				5.859
1979		8.582				6.370
1980		9.391				6.838
1981		10.340				7.280
1982		11.465				8.095
1983		12.010				8.303
1984		12.601				8.710
1985		13.238				8.710
1986		13.972				8.849
1987		14.953				9.048
1988		15.738				9.659
1989		16.304				10.244
1990		17.017				10.504
1991		17.083				10.721
1992		17.511				10.946
1993		16.288		15.402		11.232
1994		17.610		16.365	9.560	11.691
1995		18.098		16.719	9.571	11.847
1996	18.707	18.702		17.353	9.782	12.238
1997	20.668	19.295		17.950	9.828	12.285
1998	19.532	19.888		18.452	10.062	12.589
1999	20.405	20.661		19.153	10.324	12.917
2000	21.257	21.411		19.685	10.654	13.338

2001	<u>21.750</u>	22.147		20.324	11.065	13.759
2002	22.398	22.970	18.097	21.185	11.364	14.134
2003	22.953	23.727	18.566	21.912	11.728	14.578
2004	24.070	24.354	19.444	22.525	12.068	14.999
2005	24.755	24.545	20.041	22.735	12.309	15.304
2006	25.182	25.530	20.511	23.461	12.555	15.608
2007	25.954	26.947	21.074	24.675	12.856	15.982
2008	27.375	28.096	21.958	25.955	13.229	16.450
2009	28.853	28.948	23.464	26.872	13.639	16.965
2010	29.681	29.177	24.140	26.830	14.144	17.597
2011	30.049	30.083	24.406	27.520	14.413	17.924
2012	<u>30.704</u>	30.344	<u>24.938</u>	<u>27.740</u>	14.831	18.439
2013	30.814	30.229	25.046	27.605	15.068	18.743
2014	31.402	30.527	25.404	27.824	15.339	19.071
2015	31.828	31.049	25.830	28.207	15.569	19.352
2016	32.266	31.757	26.146	28.820	15.741	19.562
2017	32.835	32.282	26.581	29.368	15.993	19.867
2018	33.347	32.873	26.930	29.937	16.192	20.124
2019	34.005	33.695	27.500	30.701	16.394	20.381

Anm. Gennemsnitsløn og medianløn for det private arbejdsmarked er opgjort af DA for almindelige lønmodtagere og baseret på et smalt lønbegreb. For perioden fra 1970 til 1992 har DA udgivet løntal for arbejdere og funktionærer i to separate statistikker, DA Arbejderløn og DA Funktionærløn. De to statistikker var baseret på forskellige referenceperioder, forskellige lønbegreber og mål mv. Det har kun været muligt at lave en enkelt serie for hele perioden for arbejdere og funktionærer samlet ved at sammenveje tal fra de to gamle statistikker for perioden fra 1970 til 1992. For perioden fra 1993 til 2019 svarer sammenvejningen til DA StrukturStatistik. Der er således et databrud mellem 1992 og 1993. Timelønninger er omregnet til månedsløn at gange med det ugentlige arbejdstid ved fuldtidsarbejde det pågældende år gange 51/12.

Gennemsnitsløn og medianløn for det offentlige arbejdsmarked er en opgjort af Danmarks Statistik ved en sær- opgørelse i lønstrukturstatistikken, baseret på et smalt lønbegreb, for alle lønmodtagere i den offentlige sektor. Der er databrud mellem 2001-2002 samt 2012 og 2013, der skyldes ændringer i den nærmere afgrænsning af den offentlige sektor.

Det smalle lønbegreb omfatter defineret fortjenesten ekskl. genebetalinger, ferie- og SH- betalinger, løn under sygdom mv., personalegoder og indbetalinger til arbejdsmarkedspension og ATP, samt indbetalinger til fritvalgsordninger mv.

Understregning angiver databrud.

Kontanthjælpssatsen er for personer (over aldersgrænse) med forsørgelsespligt, jf. §25 stk. 2 nr. 1. Korrigeret for at ydelsen ikke er omfattet af arbejdsmarkedetsbidraget, der blev indført i 1994. Den maksimale dagpenge- sats er angivet pr. dag fra første regulering i året. Der var flere årlige reguleringer i 1976-1981. Ved månedsop- gørelsen er korrigeret for, dels at der indtil 1994 var 6 dagpenge i hver uge, dels at ydelsen ikke er omfattet af arbejdsmarkedetsbidraget, der blev indført i 1994. I øvrigt henvises til den nærmere redegørelse i besvarelsen af BEU 151.

Kilde: Opgørelse fra DA, særopgørelser fra Danmark Statistik, Statikbanken og Beskæftigelsesministeriets egne bereg- ninger, Vejledning om satser m.v. (forskellige år), Familieindkomstmodellen, Vejledning om satser mv. på ar- bejdsløshedsforsikringsområdet (2006-2019), samt bilag 10 i "Arbejdsløshedsforsikringsloven 1907-2007", udgivet af Arbejdsdirektoratet 2007.

Det skal om de viste lønoplysninger bemærkes, at det er nødvendigt at benytte et smalt lønbegreb, for at kunne dække hele den ønskede periode tilbage til 1970. Det smalle lønbegreb adskiller sig det i dag fortrinsvis benyttede Standardberegnet månedsløn, ved ikke at omfatte bl.a. genebetalinger, og indbetalinger til arbejds- markedspension og fritvalgsordninger mv.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister